

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY Odbor bezpečnosti

Vnitřní sdělení

Pro	Ing. Jarmila Melkesová	Č.j. MHMP 1835820/2015	
	ředitelka odboru účetnictví zde	Sp. zn.	
Vyřizuje/ 1.	Mgr. Martin Najman	Počet listů 5	Datum 21.10.2015
	Bc. Miloslav Svoboda/ 3189		
Věc	Stanovisko odboru BEZ k žádosti Přístup k modulům SML a MAJ - Mgr. Bc.		
	Michálek Jakub		

Vážená paní ředitelko,

dne 29. 9. 2015 jsme obdrželi spis s názvem "Přístup k modulům SML a MAJ". Po jeho prostudování jsme byli Vaším odborem požádáni o analýzu možností získávání přístupů do informačního systému GINIS z pohledu gesce odboru bezpečnosti.

Dotčenou záležitost jsme podrobně zanalyzovali a dílčí závěry analýzy jsme rovněž průběžně s Vaším odborem konzultovali.

Ve vztahu k možnosti poskytnutí informací uvádíme, že poskytnutí informací nezávisí na vůli povinného subjektu, nýbrž je striktně vymezen právními a jinými předpisy či kodexem.

1. Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o hlavním městě Praze")

Dle § 51 odst. 3 písm. c) zákona o hlavním městě Praze je subjekt jako člen zastupitelstva oprávněn při výkonu své funkce požadovat od zaměstnanců hlavního města Prahy zařazených do Magistrátu, jakož i od zaměstnanců právnických osob, které hlavní město zřídilo, informace ve věcech, které souvisejí s výkonem jeho funkce. Členovi zastupitelstva se vydají tedy jen údaje v nezbytném rozsahu pro jeho účast na rozhodování zastupitelstva. Způsob vyřízení požadavku dle citovaného ustanovení není zákonem dále blíže specifikováno, nicméně dotčené veřejnoprávní ustanovení není možné chápat extenzivně a v každém konkrétním případě je třeba důsledně zkoumat úzkou souvislost požadované informace s výkonem jeho funkce. V případě zastupitele půjde tedy o informace nezbytné pro projednávání určité záležitosti, ale především o informace esenciální pro kvalifikované rozhodnutí o hlasování. Pro žádost o informace dle tohoto odstavce nejsou předepsány žádné náležitosti, přesto lze jednoznačně doporučit písemnou formu pro zachování transparentnosti procesu poskytování informací. Písemná forma¹ zpravidla umožňuje rovněž evidenci souvisejících informací² s poskytnutím požadované informace.

¹ roz. e-mail, listinná korespondence prostřednictvím držitele poštovní licence nebo listinná korespondence zajištěná předáním apod.

² informace o datu předání, příp. místu předání; dále tak může být evidováno předání/převzetí informace apod.

Kontrolní výbor zastupitelstva kontroluje dle § 78 odst. 5 zákona o hlavním městě Praze plnění usnesení zastupitelstva a rady, dodržování právních předpisů ostatními výbory a MHMP na úseku samostatné působnosti a plní další kontrolní úkoly, kterými je pověří zastupitelstvo. Uvedené ustanovení neupravuje, jakým způsobem může předseda kontrolního výboru informace požadovat, nicméně za relevantní je třeba mít způsob dle § 51 odst. 3 písm. c) zákona o hlavním městě Praze, s tím, že nezbytné informace pro výkon funkce kontrolního výboru budou toliko dány působností dle § 78 odst. 5 zákona o hlavním městě Praze. I v tomto případě je nezbytné důsledně zkoumat úzkou souvislost požadované informace a výkonu funkce kontrolního výboru jako takového. Člen výboru totiž nemá žádná zvláštní oprávnění ve vztahu k získávání informací týkajících se MHMP. Oprávnění k získávání uvedených informací je možno dovodit výše zmíněným ustanovením (§ 78 odst. 5 zákona o hlavním městě Praze), z něhož vyplývají pravomoci kontrolního výboru. Půjde tedy zejména o kontrolu dodržování právních předpisů MHMP na úseku samostatné působnosti, k tomu je třeba přistupovat opět restriktivně a poskytovat tak toliko informace, které odpovídají rozsahu kontrolního oprávnění především tedy kontrole dodržování obecně závazných vyhlášek. Za kontrolní výbor jedná navenek jeho předseda, ten je rovněž oprávněn požadovat příslušné informace, jak bylo nastíněno výše.

Dle § 79 zákona o hlavním městě Praze zřizuje rada jako své iniciativní a poradní orgány - **komise**. Komise předkládají svá stanoviska a náměty radě. Z dikce zákona lze mít za to, že komise nemají žádná oprávnění požadovat informace navenek a získávání příslušných informací se tak děje zprostředkovaně prostřednictvím rady.

2. Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "InfZ")

Dle zákona InfZ je každý občan oprávněn požadovat informace. Chráněny jsou však utajované informace, obchodní tajemství, apod. Na tomto místě je rovněž vhodné odkázat na "Informaci o postupu členů zastupitelstva hlavního města Prahy při požadování informací podle § 51 odst. 3 písm. c) zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze" ze dne 27. 11. 2014³ (dále jen "Informace") zaslanou zástupcem ředitele MHMP pro sekci státní správy JUDr. Martinou Děvěrovou, MPA předsedkyni a předsedům klubů členů zastupitelstva. Z Informace plyne, že MHMP posoudí, zda člen zastupitelstva požaduje informaci při výkonu své funkce, a zda požadovaná informace s výkonem jeho funkce souvisí. Pokud by nebyla jedna z podmínek splněna, byla by dle Informace žádost odmítnuta s odkázáním na možnost podat žádost o informace dle InfZ. Z Informace dále vyplývá postup podání žádosti o informaci, jakož i uvedení stručných zásad pro nakládání s poskytnutou informací vyplývající mj. ze zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů.

³ č.j. MHMP 1699575/2014

3. Jednací řád zastupitelstva HMP

Člen zastupitelstva má právo dle čl. 27 Jednacího řádu zastupitelstva HMP prostřednictvím interpelace člena zastupitelstva získávat od rady, členů rady, předsedů výborů zastupitelstva, ředitele Magistrátu informace týkající se MHMP.

Zpřístupnění údajů členovi zastupitelstva však neznamená, že může dotčené údaje bez dalšího volně šířit či využívat. Jestliže členovi zastupitelstva byly sděleny informace, které nejsou volně šiřitelné či zveřejnitelné, odpovídá tento člen zastupitelstva za jejich případné zneužití.

a. Etický kodex člena zastupitelstva

Poskytování informací zastupitelem občanům upravuje čl. 2 Etického kodexu člena zastupitelstva. Zastupitel v této souvislosti poskytuje veřejnosti informace související s výkonem mandátu s výjimkou informací, které podléhají zvláštní ochraně.

Dle čl. 6 Etického kodexu se zastupitel musí zdržet takového jednání, které by mu přineslo jednostrannou a neoprávněnou výhodu, přičemž by mohlo dojít k poškození zájmů hlavního města Prahy. Zveřejněním některých informací, které v souvislosti s výkonem funkce se subjekt dozví, by mohlo dojít k poškození dobrého jména MHMP a HMP, jakož by i mohla být způsobena újma ve smyslu ztráty certifikace ČSN ISO/IEC 27 000 ve vztahu k řízení přidělování přístupů do systémů. Navíc je nepochybné, že zveřejnění interních informací týkajících se MHMP může být účelové či politicky orientované. Povinností zastupitele, člena kontrolního výboru zastupitelstva či člena komise pro informatiku rady je v rámci svých pravomocí realizovat veškeré relevantní úkony směřující k efektivnímu výkonu veřejné správy. Zveřejnění informací samo o sobě není způsobilým prostředkem k výkonu povinností subjektu.

zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "ZOOÚ")

Subjekt je povinen zachovávat mlčenlivost o osobních údajích, které jsou obsaženy v informacích, které mu jsou v souvislosti s výkonem funkce poskytnuty.

Za případné porušení ZOOÚ může být Úřadem pro ochranu osobních údajů uložena pokuta za správní delikt (v rámci plnění zvláštním zákonem uložených oprávnění a povinností se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že poruší povinnost mlčenlivosti dle § 15 ZOOÚ) do výše 100 tis. Kč. Dle § 25 ZOOÚ se rovněž užije v otázkách neupravených tímto zákonem obecná úprava odpovědnosti za škodu, tzn. ustanovení § 2894 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

K dikci dopisu pana Michálka uvádíme, že z citovaného předpisu⁴ vyplývá, že musí být splněn nejen materiální, ale i formální postup pro vyřizování žádostí tohoto typu, který je dán zejména podáním standardizovaného formuláře – žádosti o zřízení přístupových oprávnění externího pracovníka do informačního systému Magistrátu. Tento formulář slouží rovněž pro podání žádosti o přístup do informačního systému zastupitele hl. m. Prahy. Analogicky je pro účely tohoto nařízení považován zastupitel za externího pracovníka co do uživatelských oprávnění a požadavků na něj v tomto směru kladených.

Jak je předznamenáno výše, člen kontrolního výboru nemá žádná oprávnění ve vztahu k žádostem o přístup do informačního systému Magistrátu, a dokonce ani ve vztahu k žádosti o poskytnutí informace od Magistrátu. K tomu je oprávněn toliko předseda tohoto výboru, který za daný výbor jedná navenek.

K argumentaci týkající se označení dotčené žádosti za žádost sui generis, uvádíme, že v případě zastupitele je možné požadovat **informace** nezbytné pro projednávání určité záležitosti, ale především informace esenciální pro kvalifikované rozhodnutí o hlasování.

I v případě kontrolního výboru je nezbytné důsledně zkoumat úzkou souvislost požadované **informace** a výkonu funkce kontrolního výboru jako takového.

Lze uzavřít, že ze všech předznamenaných právních předpisů, vnitřního předpis či kodexu, vyplývají případná oprávnění k poskytnutí informací, nikoliv přístupu do informačního systému.

Důrazně upozorňujeme na rizika spojená s poskytnutím přístupu do systémů, jelikož každá jednotlivá informace by měla být posouzena ve vztahu k zákonným či jiným omezením, nikoliv poskytnuta automatizovaně z příslušného systému bez možnosti ověření souvztažnosti "poskytnuté informace", potřebnosti a zákonných, jakož i dalších omezení. V souvislosti s avizovanou analýzou jsme zjistili, že při přístupu do modulu MAJ, mohou být stažena jedním komplexním exportem všechna data, která jsou v systému obsažena. V systému jsou navíc obsažena velmi citlivá data typu seznamu majetku Magistrátu vč. hodnotných uměleckých děl s uvedením jejich umístění v konkrétní místnosti a jejich hodnoty, a to bez ohledu na nastavení úrovně uživatelského oprávnění.

Dále upozorňujeme, že Magistrát je certifikován ve vztahu k bezpečnosti informací dle souboru norem ČSN ISO/IEC 27 000:2014, a to Magistrátu ukládá povinnosti dodržovat velmi striktní pravidla ve vztahu k řízení přidělování přístupů do systémů. Pokud by došlo k jejich porušení, mohlo by to ve svém důsledku způsobit až ztrátu dotčené certifikace.

⁴ Nařízení ředitele Magistrátu č. 12/2014, k systému řízení bezpečnosti informací v podmínkách Magistrátu hlavního města Prahy, vydané dne 11. září 2014

⁵ nedochází tak ke zkoumání potřebnosti konkrétních údajů, ani právních a interních omezení

V případě, že se i přes uvedené aspekty povinný subjekt rozhodne umožnit přístup do systému, musí být takovému žadateli dáno toliko tzv. read only bez možnosti editovat informace v informačním systému obsažené a že by měly být ve smyslu nařízení ředitele MHMP č. 12/2012, k systému řízení bezpečnosti informaci, ve znění pozdějších předpisů, splněny všechny další s tím související podmínky.

S pozdravem

Bc. Josef Macháček ředitel odboru